

ارزیابی و مکان‌یابی پارک‌های محله‌ای با استفاده از مدل AHP در محیط GIS (مطالعه موردی: شهر میاندوآب)

دکتر میرنجف موسوی^{۱*}، فرامرز قربانی فسندوز^۲، علی باقری کشکولی^۳

۱- استادیار دانشگاه ارومیه Email: Mousavi424@yahoo.com

۲- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان Email: Alib336@gmail.com

چکیده

امروزه نحوه توزیع خدمات شهری، یکی از ضروریات مهم زندگی شهری به شمار می‌آید. پارک‌ها و فضاهای سبز، به عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز خدمات رفاهی و تفریحی بوده که علاوه بر جنبه بهداشتی و روانی در توسعه پایدار شهری از اهمیت بالایی برخوردارند. گسترش و توسعه فضای سبز در کشورهای مختلف همبستگی زیادی با محیط طبیعی و پیشرفت‌های هر کشور دارد. اصولاً وجود فضای سبز مناسب در شهرها افزون بر سلامت جسمانی، موجب آرامش روان، بازده کاری بیشتر و کیفیت زندگی برتر می‌گردد. اهمیت فضای سبز شهری تا بدان حد است که امروزه وجود این کاربری به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی جوامع به حساب می‌آید. هدف و موضوع این تحقیق مکان‌یابی بهینه فضاهای سبز عمومی (پارک محله) با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی می‌باشد. که به صورت موردی بر روی سطح شهر میاندوآب انجام شده است. نوع تحقیق کاربردی و روش بررسی آن توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق تمام پارک‌های محله‌ای شهر میاندوآب می‌باشد که با تشخیص ضرورت مکان‌یابی صحیح و اصولی پارک‌های محله‌ای، در محیط GIS و با استفاده از روش تصمیم‌گیری AHP و با استفاده از مدل همپوشانی شاخص‌ها^۱ اقدام به تعیین مکان‌های بهینه پارک‌های محله‌ای شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که شهر میاندوآب به لحاظ برخورداری از پارک‌های محله‌ای از استانداردها و اصول صحیح شهرسازی، بهره‌مند نیست و به لحاظ برخورداری از شعاع عملکردی نامناسب و کمبود سرانه‌ها و تعداد، شهروندان را با محدودیت‌های جدی روبه‌رو ساخته است.

واژه‌های کلیدی: پارک محله، مکان‌یابی بهینه، فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، شهر میاندوآب.

۱ - ارومیه، دانشگاه ارومیه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه جغرافیا تلفن: